Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 5

Ó i u, rz i ż – wymiany i zakończenia

dla nauczyciela

Jak przeprowadzić dyktando. Przeczytaj cały tekst w zwykłym tempie. Potem dyktuj zdaniami, każde zdanie najwyżej dwa razy, dzieląc dłuższe na fragmenty po 3–5 wyrazów i wyraźnie zaznaczając intonacją koniec zdania. Na koniec przeczytaj całość jeszcze raz – uczniowie sprawdzają zapis. Znaków interpunkcyjnych nie dyktuj (wyjątek: zestawy z interpunkcji na życzenie nauczyciela). Uczniowie, którzy potrzebują więcej czasu, mogą pisać wersję krótszą albo uzupełniankę.

Tekst dyktanda – wersja pełna

Reportaż z targu

W sobotę Maja i Julek z redakcji szkolnej gazetki poszli na targ, żeby napisać reportaż. Między straganami panował gwar, a sprzedawcy głośno zachwalali swój towar. Na pierwszym stoisku piętrzyły się kosze ogórków i pomidorów. Truskawki były tu droższe niż w sklepie, ale za to słodsze. Julek zanotował kilka rozmów, a Maja fotografowała stragan z kubkami i rzeźbionymi ptaszkami. Pan z siwą brodą opowiadał, że od trzydziestu lat hoduje pszczoły. Na jego stole stały słoiki z miodem lipowym i wrzosowym. Maja kupiła dla mamy bukiet róż, a Julek – pudełko krówek. W drodze powrotnej młodzi redaktorzy usiedli na ławce i porównali notatki. Wieczorem Maja dodała do artykułu uroczy rysunek targu. Pani Ewa przeczytała tekst i stwierdziła, że autorzy zasłużyli na wyróżnienie.

119 wyrazów, 11 zdań (wypowiedzeń).

Wersja krótsza

Reportaż z targu

W sobotę Maja i Julek z redakcji szkolnej gazetki poszli na targ, żeby napisać reportaż. Między straganami panował gwar, a sprzedawcy głośno zachwalali swój towar. Na pierwszym stoisku piętrzyły się kosze ogórków i pomidorów. Julek zanotował kilka rozmów, a Maja fotografowała stragan z kubkami i rzeźbionymi ptaszkami. Pan z siwą brodą opowiadał, że od trzydziestu lat hoduje pszczoły. Maja kupiła dla mamy bukiet róż, a Julek – pudełko krówek. W drodze powrotnej młodzi redaktorzy usiedli na ławce i porównali notatki. Pani Ewa przeczytała tekst i stwierdziła, że autorzy zasłużyli na wyróżnienie.

90 wyrazów, 8 zdań – te same zdania co w wersji pełnej, bez zdań uzupełniających.

Tekst autorski Pierwszej Ławki. Postacie i zdarzenia są fikcyjne.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 5

Ó i u, rz i ż – wymiany i zakończenia

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Uzupełnianka – Reportaż z targu

W kratkę wpisz brakującą literę, litery albo końcówkę – możliwości podano pod kratką.

W sobotę Maja i Julek z redakcji szkolnej gazetki poszli na targ, żeby napisać reporta[ ]. (1 · ż/rz)

Między straganami panował gwar, a sp[ ]edawcy głośno zachwalali swój towar. (2 · sz/rz) Na pierwszym stoisku piętrzyły się kosze og[ ]rk[ ]w i pomidorów. (3 · ó/u, 4 · ó/u) Truskawki były tu dro[ ]sze (5 · ż/rz) niż w sklepie, ale za to słodsze. Julek zanotował kilka rozmów, a Maja fotografowała stragan z k[ ]bkami (6 · ó/u) i [ ]eźbionymi (7 · ż/rz) ptaszkami. Pan z siwą brodą opowiadał, że od trzydziestu lat hod[ ]je p[ ]czoły. (8 · ó/u, 9 · sz/rz) Na jego stole stały słoiki z miodem lipowym i w[ ]osowym. (10 · ż/rz) Maja kupiła dla mamy bukiet r[ ]ż, (11 · ó/u) a Julek – pudełko kr[ ]wek. (12 · ó/u) W drodze powrotnej młodzi redakto[ ]y (13 · ż/rz) usiedli na ławce i porównali notatki. Wieczorem Maja dodała do artykułu [ ]roczy rys[ ]nek (14 · ó/u, 15 · ó/u) targu. Pani Ewa przeczytała tekst i stwierdziła, że autorzy zasł[ ][ ]yli na wyr[ ]żnienie. (16 · ó/u, 17 · ż/rz, 18 · ó/u)

Luki: 18.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 5

Ó i u, rz i ż – wymiany i zakończenia

dla nauczyciela

Klucz do dyktanda i uzupełnianki

Numeracja jak w uzupełniance; te same miejsca sprawdzamy w dyktandzie. Kolumna „Reguła" odsyła do tabeli zasad poniżej.

Nr	Wyraz / miejsce	Odpowiedź	Reguła
1	reportaż	**ż**	z2
2	sprzedawcy	**rz**	r2
3	ogórków	**ó**	o4
4	ogórków	**ó**	o2
5	droższe	**ż**	z1
6	kubkami	**u**	u5
7	rzeźbionymi	**rz**	r4
8	hoduje	**u**	u3
9	pszczoły	**sz**	r2
10	wrzosowym	**rz**	r2
11	róż	**ó**	o4
12	krówek	**ó**	o1
13	redaktorzy	**rz**	r1
14	uroczy	**u**	u1
15	rysunek	**u**	u4
16	zasłużyli	**u**	u5
17	zasłużyli	**ż**	z1
18	wyróżnienie	**ó**	o4

Zasady pisowni użyte w zestawie

z2	ż niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać (żaba, żółw, jeż)
r2	rz po spółgłoskach b, p, d, t, g, k, ch, j, w (brzeg, przy, drzewo, trzy, grzyb, krzak, chrzan); wyjątki m.in. pszczoła, kształt, bukszpan
o4	ó niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać i sprawdzić w słowniku (król, góra, ołówek)
o2	ó w końcówce -ów (kotów, domów)
z1	ż wymienia się na g, h, z, s lub dz (noga – nóżka, druh – drużyna, wozić – wożę, wysoko – wyżej)
u5	u niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać (chmura, burza, but)
r4	rz niewymienne – pisownię trzeba zapamiętać (rzeka, rzecz, burza)
u3	u w zakończeniach czasowników -uje, -ujesz, -ujemy (maluje, pracujemy)
o1	ó wymienia się na o, e lub a w innej formie albo w wyrazie pokrewnym (stół – stoły, wiózł – wieźć)
r1	rz wymienia się na r w innej formie lub wyrazie pokrewnym (morze – morski, dobrze – dobry, dworzec – dwór)
u1	u na początku wyrazu (wyjątki: ósmy, ów, ówczesny, ówdzie)
u4	u w przyrostkach -unek, -uszek, -uszka, -utki, -uchny, -usieńki, -uteńki (rysunek, kłębuszek, malutki)

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dyktanda – Ó i u, rz i ż – wymiany i zakończenia, klasa 5: tekst dyktanda, wersja krótsza, uzupełnianka i klucz

Podgląd pokazał 3 z 5 stron. Pełna wersja: 5 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- wskazówki dla nauczyciela – jak dyktować i jak oceniać
- tekst dyktanda w wersji pełnej i krótszej (dla uczniów, którzy potrzebują więcej czasu)
- uzupełnianka z lukami (18 luk) do pracy samodzielnej lub jako kartkówka
- klucz z zaznaczonymi trudnościami ortograficznymi i zasadami pisowni. 5 stron A4: PDF do druku i DOCX do edycji.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/dyktanda-klasa-5-o-u-rz-z